

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID

Datum: 10 mei 2017
Plaats: nieuwe raadzaal
Tijd: 13.00 – 15.20 uur

Aanwezig: de heer B.N. Benjamins (voorzitter, D66), de dames L.R. van Gijlswijk (SP), C.E. Bloemhoff (PvdA), S.A. Koebrugge (VVD), J. van Deelen (Student en Stad), de heren J.H. Luhoff (D66), A.J. Wonink (D66), B. de Greef (SP), D.J. van der Meide (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), W. Spoelstra (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), R. Bolle (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), T. van Zoelen (Partij voor de Dieren), T.P. Vermuë (100% Groningen)

Namens de griffie: de heer W.T. Meijer (commissiegriffier)

Namens het college: de heren M.T. Gijsbertsen (GroenLinks) *tot B2*, J.M. Van Keulen (VVD), P.E.J. van Oudsten (burgemeester), T. Schroor (D66) *tot B2*

Inspreker: de heer F. Menger (op persoonlijke titel)

Verder aanwezig: de heer P.J.L.M. Teesink (gemeentesecretaris) *tot B2*

Verslag: de heer J. Bosma

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 13.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
- Wijst erop dat het onderwerp Kleinschalige voorzieningen is geschrapt van de extra commissievergadering van 17 mei 2017.
- Meldt dat het presidium vandaag besluit over de uitgestelde behandeling van de jaarrekening.

Burgemeester Den Oudsten:

- Stelt voor in juni in de reguliere commissie of een aparte werksessie het stuk over handhaving en capaciteit te behandelen en vooraf te laten gaan door een presentatie.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Roept op de uitleg bij presentaties een toevoeging te laten zijn op rondgedeelde sheets.

A.2. Vaststelling verslag 5 april 2017

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Vaststelling agenda

De voorzitter:

- Wijst erop dat per e-mail is voorgesteld om B3 (Veiligheidsmonitor) te schrappen.

Dhr. Bolle (CDA):

- Vraagt zich af wat in dat stuk precies bedoeld wordt met het bestrijden van verkeersoverlast door handhaving op een hoger plan te tillen in de lokale driehoek.

Burgemeester Den Oudsten:

- Zegde bij de begrotingsbehandeling in december toe met een uitvoeringsplan te komen om meer capaciteit voor verkeersproblematiek te realiseren.
- Probeert daarbij in de lokale driehoek de verkeershandhavingcapaciteit bij de politie op een hoger plan te krijgen.

De agenda wordt conform deze wijziging vastgesteld.

A.4. Afspraken en planning

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Vraagt wanneer wethouder Schroor terugkomt op de suggestie steekproefgewijs een eigen review te doen op accountantscontroles van gesubsidieerde instellingen vanaf een bepaald bedrag.

Wethouder Schroor:

- Is er nog niet uit wat de toegevoegde waarde zou zijn, ook omdat een extra portefeuillehouder meekijkt naar verbonden partijen. Extra reviews kosten tijd en geld.
- Komt hier bij de volgende LTA-bespreking op terug.

A.5. Ingekomen stukken

Er zijn geen vragen, opmerkingen of agenderingen.

A.6. Rondvraag

Er zijn geen woordmeldingen.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Jaarverslag 2016 gemeentelijke ombudsman Groningen (ingekomen stuk 7 maart 2017) + Jaarverslag klachten 2016, jaarverslag gemeentelijke ombudsman 2016 en verslag regeling klokkenluiders (collegebrief 6 april 2017)

Mw. Hermans (gemeentelijke ombudsman):

- Wijst burgers erop dat klagen zinvol is. Het is goed dat fouten aan het licht komen, klagen leidt vaak tot meer duidelijkheid en het kan herhaling van fouten voorkomen.
- Stelt dat het aantonen van verblijf in de gemeente door verblijf in de nachtopvang niet voor alle dak- en thuislozen haalbaar is, bijvoorbeeld vanwege een angststoornis.
- Beveelt aan het woord 'object' te vervangen door 'woning' wanneer dat bedoeld wordt.
- Adviseert één contactpersoon aan te wijzen bij complexe bouwprojecten waar veel procedures door elkaar heen lopen.
- Roept op tot aanpassing van informatie op de website wat betreft evenementen, parkeerboetes en gedeeld autogebruik.
- Overlegt met de post- en archiefafdeling om postbezorging structureel op te lossen.
- Kan niet concluderen dat de tijdigheid van klachtenafhandeling structureel is verbeterd. Dit leidt tot ontevredenheid en is niet efficiënt, doordat mensen opnieuw bellen en mailen.
- Constateerde in twee zaken over mogelijke privacyschending bij WIJ-teams dat het niet aan de orde was.
- Bedankt alle gemeentelijke medewerkers die zich inleven in klagers.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Dankt de ombudsman voor het duidelijke jaarverslag, de commissie sluit zich hierbij aan.
- Concludeert uit de 14% stijging van het aantal klachten dat het nog niet de goede kant opgaat, al spelen ook herindeling en toenemende complexiteit.
- Wil niet voorbijgaan aan het signaal dat een derde van de respondenten op enige manier niet tevreden is geweest over de gemeente, al is het een nulmeting.
- Vindt de reactie van de gemeente dat niet iedereen tevreden kan zijn wat nonchalant. De dienstverlening en communicatie moeten op orde zijn, mogelijk is verdiepend onderzoek nodig.
- Valt het op dat er klachten zijn over de klachtafhandeling zelf.
- Is benieuwd naar de oorzaak van de postperikelen. Ligt dit aan het KCC of het algehele proces?

Mw. Bloemhof (PvdA):

- Vindt dat het signaal van ontevredenheid een serieuzere reactie verdient dan de vraag of het onderzoek wel diepgaand genoeg is.
- Wil structurele terugkoppeling van de acties die voortvloeien uit de aanbevelingen van de ombudsman, mogelijk via de P&C-cyclus. De decentralisaties en de vele klachten over uitkeringen onderstrepen dit belang: veel mensen in kwetsbare positie zijn van de overheid afhankelijk.
- Oppert over een halfjaar te rapporteren hoe de aanbevelingen zijn opgevolgd.

Dhr. De Greef (SP):

- Hecht veel waarde aan de ombudsman om mogelijke willekeur en fouten tegen te gaan. Zeker als het om inkomensdienstverlening gaat kunnen mensen flink in de knel raken.
- Wil weten hoe het college zorgt dat de organisatie voldoende meedenkt met Stadlers wanneer zij te

maken krijgen met complexe papierwinkels.

- Leest dat de gemeente soms te rigide vanuit regels en voorwaarden reageert waardoor de complexiteit van een klacht alleen maar toeneemt. Is het college wel blij met klachten?
- Concludeert dat niet alle ontevreden burgers klagen. Hoe worden drempels verlaagd?
- Sluit aan bij PvdA wat betreft structurele terugkoppeling van uitvoering van aanbevelingen.

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Begrijpt dat meer werk ook tot meer klachten leidt.
- Is verheugd dat het contact tussen ombudsman en WIJ-teams goed verloopt.
- Vraagt hoe de bereikbaarheid beter kan nu blijkbaar eenderde ontevreden is zonder te klagen.
- Is tevreden dat geen sprake was van privacyschending in de gevallen. Dit blijft een punt van zorg.
- Wil weten of medewerkers zich probleem eigenaar voelen van klachten die soms tussen wal en schip verdwijnen.
- Juicht toe dat inmiddels een kinderoombudsman is aangesteld.

Dhr. Luhoff (D66):

- Is in grote lijnen tevreden met de klachtafhandeling. Ervan leren is erg belangrijk. Hopelijk helpt de voorgenomen verbetering in leesbaarheid. Casuïstiek helpt daarbij.
- Snapt de nuance van het college bij de uitkomst van het stadspanel, maar vindt het signaal over ontevredenheid wel serieus.
- Wil weten of het college verwacht dat extra inzet ertoe leidt dat volgend jaar termijnen wel gehaald worden en post niet meer zoek raakt.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Sluit aan bij de gemaakte vragen en opmerkingen.
- Vraagt of toegenomen complexiteit tot problemen leidt bij beantwoording van vragen en toenemende druk op de ambtelijke organisatie en de ombudsman.
- Wil weten of klachtafhandeling inmiddels de voorrang heeft die het verdient.
- Verwacht efficiencywinst door meteen op alle punten in een klacht in te gaan.
- Oppert een promotiefilmpje over de ombudsman op OOG TV uit te zenden om bekendheid en zichtbaarheid te verbeteren.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Veronderstelde dat de reorganisatie al leidde tot een meer dienstverlenende gemeente in plaats van een bureaucratische moloch, maar sluit aan bij de oproep meer vanuit de leefwereld te denken.
- Sluit aan bij de PvdA wat betreft structurele terugkoppeling over uitvoering van aanbevelingen.
- Denkt dat een cursus klachtrecht kan helpen.
- Hoopt dat het college aan de slag gaat met te lange reactietermijnen.
- Roept op goed te blijven letten op privacy, zeker waar medische gegevens aan de orde zijn.

Dhr. Spoelstra (VVD):

- Ziet dat goede informatie klachten kan voorkomen en de informele aanpak ze snel af kan handelen.
- Vraagt of echt extra personele inzet nodig was om behandeltermijnen terug te dringen. Kunnen de processen niet beter? De complexiteit zal blijven, extra personeel kost geld.
- Begrijpt dat sommige zaken te uniek zijn om te verbreden, maar wil wel een goed overzicht van terreinen waar structurele verbeteringen mogelijk zijn.

Dhr. Bolle (CDA):

- Ziet de meerwaarde van de ombudsman. Behandelde zaken zijn divers en de drempel is laag.
- Vindt het goed de gemeente scherp te houden en op fouten te wijzen. Het is belangrijk uit te gaan van de leefwereld, niet alleen van de logica van het systeem.
- Valt het op dat het college onderzoeken die het goed uitkomt niet op deze wijze nuanceert.
- Sluit aan bij de PvdA wat betreft structurele terugkoppeling over uitvoering van aanbevelingen.

Dhr. Vermuë (100% Groningen):

- Merkt op dat een stijging in klachten ook kan betekenen dat het klachtproces beter loopt.
- Betreurt dat 40% denkt dat klagen geen zin heeft en roept op vooral wel te klagen.
- Vraagt wat het college wil doen aan betere vindbaarheid. 20% weet niet waar te klagen.
- Sluit aan bij PvdA en ChristenUnie wat betreft de nonchalante reactie van het college.

- Wijst erop dat mensen zich niet serieus genomen voelen als beantwoording uitblijft.

Mw. Hermans (gemeentelijke ombudsman):

- Geeft meerdere redenen voor de toegenomen complexiteit. Soms heeft de klager al een lange geschiedenis met de gemeente of lopen meerdere procedures door elkaar. Sommige mensen hebben multiproblematiek. Niet volledige beantwoording door de gemeente compliceert ook.
- Noemt als voorbeeld van de laatste categorie een reactie van de gemeente op burgers die bezorgd waren dat een boom om zou waaien op hun huis: daarvoor was een verzekering. De zorg blijft.
- Kan niet inschatten of de postperikelen zijn opgelost in algemene zin, maar is in overleg om de postproblemen tussen ombudsman en gemeente op te lossen. Post kwam niet bij betrokken ambtenaren terecht.
- Vindt de suggestie van een promofilmje een goede. Informatie of een poster bij WIJ-teams kan ook helpen om de bekendheid van de ombudsman te vergroten.
- Nuanceert dat gevraagd is of mensen ontevreden zijn geweest het afgelopen jaar en of ze naar de gemeente zijn gestapt. Voor diepgravend onderzoek was geen budget, maar het geeft aan dat niet iedereen komt klagen.
- Benadrukt het belang van een inlooppunt voor mensen die zich schriftelijk en soms ook mondeling minder goed kunnen uitdrukken.

Burgemeester Den Oudsten:

- Benadrukt blij te zijn met klachten. De gemeente gebruikt het verslag van de ombudsman als leidraad om met klachtfunctionarissen telkens naar de procedures te kijken en klantgerichtheid te internaliseren bij medewerkers.
- Ziet dat mondeling horen goed werkt om sommige klachten eerder en informeler af te handelen.
- Concludeert uit het relatief gering aantal klachten dat de basale dienstverlening redelijk op orde is, maar beseft tegelijk heel goed dat niet iedereen klaagt.
- Streeft ernaar dat iedereen tevreden is, maar wees erop dat dit nooit helemaal haalbaar is.
- Ziet het vragenronde als indicatie, maar zou statistisch dieper moeten kijken voor echte leereffecten.
- Heeft twee verklaringen voor de complexere ombudsmanzaken. Bij complexe en parallelle procedures ontstaan eerder misverstanden. Daarnaast neemt het aantal mensen toe dat zich moeilijk staande kan houden in het steeds zelfstandiger leven. WIJ-teams proberen dat tegen te gaan.
- Gaf in de brief een overkoepelend beeld hoe de gemeente omgaat met klachten en welke acties de dienstverlening op een hoger plan moeten tillen.
- Zegt toe over een halfjaar te rapporteren over opvolging van de aanbevelingen.

Wethouder Gijsbertsen:

- Zette eind 2016 een extra klachtenfunctionaris in om achterstanden in te lopen bij inkomensdienstverlening, die ontstonden na de hoos in maart. De termijnen verkorten.
- Wijst op de visie inkomensdienstverlening. Het personeel wordt geschoold in gespreksvoering om mensen eerder te betrekken en meer verbindingen te leggen. Een beter proces voorkomt klachten.

Wethouder Van Keulen:

- Verwacht met de opgesomde inzet processen te verbeteren, maar kan niet garanderen dat klachten af zullen nemen. Het college hoopt dat mensen vooral klagen.

B.2. Herijking Internationaliseringsbeleid 2017-2020 (raadsvoorstel 31 maart 2017)

Dhr. Menger (inspreker op persoonlijke titel):

- Verbaast zich over de verkwisting van middelen aan stadsontwikkeling, waardoor onvoldoende middelen overblijven om de stadse belangen professioneel te behartigen.
- Lijkt het verstandig minimaal 2% (20 miljoen euro) te reserveren voor lobby en subsidies, te besteden aan SNN, de stadsregio, de Regio Groningen-Assen en Marketing Groningen.
- Heeft de indruk dat geld ophalen niet in de ambtelijke genen zit, terwijl er honderden miljoenen euro's ongeclaimd blijven bij ministeries.
- Begrijpt niet dat Groningen zonder lobbyist werkt, 20 fte zou niet misstaan.
- Wijst erop dat Saarland (1 miljoen inwoners) drie lobbykantoren heeft, waaronder Parijs. Groningen zou de relaties met Hamburg en Odense aan moeten halen.
- Verwijst naar zijn schriftelijke inspraakreactie.

Dhr. Wonink (D66):

- Onderschrijft dat internationaliseringsbeleid van levensbelang is en steunt de ambities.
- Ziet geen aanleiding de koers te wijzigen omdat het beleid werkt. Groningen staat Europees op de tweede plaats wat betreft tevredenheid en globaal op 42 als stad voor millennials.
- Juicht toe dat de gemeente internationals betreft. Een stagiair adviseert bijvoorbeeld over verwelkoming van internationale studenten.
- Verwacht dat een focus op internationalisering de kennisinstellingen en economie tegemoet zal komen en daarmee ook de armoede zal verkleinen.
- Vindt een verwijzing naar Google Translate niet het beoogde warme welkom voor internationale studenten. Komt er voor het nieuwe collegejaar een Engelstalige site over huisvesting?
- Heeft de indruk dat de vele middelen voor stedenbanden niet stroken met de ambities, al profiteren studenten van stages in San Carlos en het bedrijfsleven van banden met Moermansk. Is het een idee bedrijven en kennisinstellingen structureel mee te laten betalen?
- Vindt het een interessant idee een lobbyist in te schakelen.
- Ziet graag volgend jaar een Europese vlag aan de Martinitoren op de Dag van Europa (9 mei).

Mw. Bloemhof (PvdA):

- Leest vooral veel over het aantrekken van talent en benadrukt dat uitwisseling intrinsieke waarde heeft op alle niveaus, ook voor scholieren en werknemers. De focus ligt veel op hoogopgeleiden.
- Vindt het geen goede indicator hoeveel hoogopgeleide kenniswerkers naar Groningen zijn gekomen. Het aantal bezoekende bedrijven, ontstaan werk en afgesloten contracten lijken nuttiger.
- Ziet ook graag hoeveel uitwisselingsprojecten er waren, wat is uitgewisseld en hoeveel inwoners ervan hebben geprofiteerd.
- Wijst erop dat Richard Florida zelf terug is gekomen op het trickle-downeffect. Een eenzijdige benadering op hoogopgeleiden is niet goed.
- Vindt dat helpen, leren en handel in evenwicht moeten blijven en hecht aan de stedenbanden.
- Pleit voor handhaving van de huidige vriendschapsrelaties en om voornemens tot het aangaan van nieuwe altijd met de raad te bespreken. De nota lijkt een vrijbrief voor nieuwe relaties.
- Voorspelt een soortgelijke situatie als bij Xi'an wanneer het college zonder de raad een relatie met Yantai aan zou gaan.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Wijst op de Europese vlaggen aan het stad- en provinciehuis. Ook bij de Martinitoren is prima.
- Herinnert aan de lange barmhartige en internationale traditie in Groningen. Mondiale bewustwording speelt een grote rol in internationalisering, zeker in tijden van Brexit, oorlog en klimaatverandering.
- Ziet dat het stuk meer nadruk legt op economische aspecten en onderschrijft de focus op Duitsland.
- Begrijpt dat het college meer in netwerkverbanden samenwerkt in de veranderende wereld en minder in formele stedenbanden, maar kan de verscherping van de PvdA ook volgen.
- Vindt dat het hoog scoren op lijstjes geen doel op zich is, maar wel een mooie indicatie.
- Mist het aandacht vragen voor mensenrechten en arbeidsomstandigheden.

Dhr. Bolle (CDA):

- Ziet niet hoe het aantal internationale contacten van geënuquëeerde bedrijven de effectiviteit van het beleid bewijst.
- Vraagt waarom 128.000 euro uitgegeven wordt aan stedenbanden zonder dat na te gaan is hoe deze aansluiten op de missie en visie en sluit afschaffing niet uit.
- Lijkt het goed internationale bereikbaarheid op alle mogelijke manieren meer aandacht te geven.

Mw. Koebrugge (VVD):

- Vindt dat het beleid trends moet volgen van Groningen als internationale, bruisende, innovatieve kennisstad. Internationalisering maakt deel uit van het karakter.
- Verwacht dat internationale versterking, samenwerking en uitwisseling ook kansen op zullen leveren voor lageropgeleiden.
- Denkt dat een uniforme heldere boodschap richting internationale studenten en werknemers de stad veel op kan leveren en ziet het welkomstcentrum als kans.
- Vindt de zin over Groningen dat kiest voor de eigenwijze menselijke maat te vaag. Het dynamische jonge karakter, de innovatie, de energietransitie en het goede start-upklimaat verdienen nadruk.

- Steunt wederzijds voordeel als uitgangspunt voor stedenbanden en relaties. San Carlos heeft geen toegevoegde waarde, bij Moermansk is de focus al meer verschoven naar het bedrijfsleven.
- Wil banden met een karakter van ontwikkelingssamenwerking strikt evalueren.
- Ziet de nadruk op innovatie, het aantrekken van talent en profilering als kennisstad als pluspunten.

Mw. Van Deelen (Student en Stad):

- Stelt dat internationalisering steeds meer het straatbeeld bepaalt en niet weg te denken is uit kennisinstellingen.
- Vindt het welkomstcentrum voor internationale werknemers een goed initiatief, maar betreurt dat internationale studenten het zonder moeten stellen.
- Ziet dat SSH te weinig aanbod heeft. Internationale studenten kampen met gebrek aan kennis en een netwerk. Sommige kamers hanteren een beleid van Dutch only. Wil het college hen meer faciliteren, eventueel via het welkomstcentrum? De behoeften zijn soortgelijk.
- Vindt een Engelstalige gemeentelijke website de basis van internationaliseringsbeleid.
- Heeft niks tegen een Europese vlag in de top van de Martinitoren.
- Wil het vestigingsklimaat optimaliseren, want 'nothing tops Groningen'.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Vraagt zich af waarom het college investeert in het vliegveld en verstedelijking, terwijl het ook de mooie groene omgeving roemt als onderscheidend punt.
- Blijft vragen om een Engelstalige website, niet alleen voor internationale studenten en werknemers, maar ook voor vluchtelingen en statushouders.
- Ziet investeringen in de Chinese melkindustrie niet zitten en wil als raad invloed hebben op een eventuele band met een Chinese stad.
- Wijst op offshoring als negatieve kant van internationalisering. Het is zaak werk te behouden.
- Sluit aan bij PvdA dat internationalisering niet alleen om talent gaat, maar ook gericht moet zijn op gewone mensen.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Krijgt de indruk dat de nota geschreven is op de ambities van de universiteit, die zich meer als een bedrijf begint te gedragen.
- Zou het toejuichen wanneer de RUG en de Hanzehogeschool buitenlandse studenten fatsoenlijk huisvesten.
- Verbaast zich dat alleen studenten en werknemers bevraagd worden over internationale contacten en een bijstandsmoeder niet. Contacten zeggen nog weinig over betrokkenheid bij de wereld.
- Wil niet als bij Xi'an achteraf geconfronteerd worden met een handtekening van het college onder een vriendschapsband, waardoor terugtrekken als beledigend zou worden ervaren.
- Heeft geen behoefte aan een formele relatie met Yantai, omdat de RUG daar een campus wil openen.
- Wijst erop dat veel fracties geen steun verleenden aan de motie om een band met Yantai af te houden, omdat de vraag volgens hen nog niet voorlag. Dat is geen goedkeuring.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Merkt dat Groningen steeds internationaler wordt, dat is goed voor de levendigheid en de economie.
- Sluit aan bij PvdA dat het beleid zich niet moet beperken tot hogeropgeleiden.
- Vindt toplistjes geen doel op zich.
- Is blij dat het welkomstcentrum een succes blijkt.
- Wil betrokken blijven bij het al dan niet aangaan van formele relaties.
- Steunt de goede resultaten en lange inzet van de twee stedenbanden. Internationaliseringsbeleid hoeft niet alleen op economie gericht te zijn, het mag ook op ontwikkeling gericht zijn.
- Ziet een eventueel voorstel van D66 over cofinanciering van stedenbanden tegemoet.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Vindt dat het beleid niet ten koste mag gaan van lokaal talent. Wanneer Groningen meer bedrijven aantrekt, dan komen er ook meer lageropgeleiden aan het werk.
- Verbaast zich dat het woord mensenrechten maar een keer voorkomt. Welke resultaten zijn geboekt?
- Mist concrete resultaten van stedenbanden.
- Vraagt welke prestaties de kennisinstellingen leveren wat betreft huisvesting.

- Vindt dat stedenbanden zich moeten richten op economische samenwerking.
- Mist een link met Airport Eelde.
- Geeft prioriteit aan samenwerking met Duitsland. Daar hoort een goede spoorverbinding bij.

Dhr. Vermuë (100% Groningen):

- Is blij dat het welkomstcentrum en de welkomstdagen goed functioneren.
- Merkt dat het welkomstcentrum onbekend is bij internationale studenten. De RUG linkt maar een keer naar de website van het centrum, de Hanzehogeschool en gemeente niet. Waarom wordt het welkomstcentrum niet actief gepromoot, zeker bij laatstejaars die mogelijk blijven werken?
- Zou liever onderzoeken wat ondernemers weerhoudt internationals aan te nemen in plaats van hoeveel internationals ze nu in dienst hebben.
- Roept op niet alleen vraaggestuurd investeringen aan te trekken, maar ook proactief.
- Begrijpt dat een langetermijnvisie noodzakelijk is, maar ziet graag ook kortetermijndoelen en updates als de gevolgen van bijvoorbeeld de Brexit of banden met Yantai uitkristalliseren.

Burgemeester Den Oudsten:

- Heeft als uitgangspunt van buitenland- en vriendschapsbeleid het al dan niet ondersteunen van instellingen, organisaties en bedrijven die zaken doen met en activiteiten ontplooiën in het buitenland. In sommige gebieden worden contacten versterkt, zoals Noord-Duitsland.
- Wijst erop dat bijvoorbeeld ambtelijke contacten met Hamburg ook vanuit het economisch domein gefinancierd worden. Niet alles kan vanuit de 54.000 euro.
- Houdt vast aan het besluit deze raadsperiode de twee stedenbanden te continueren. Economie is de kern van het buitenlandbeleid, bij de stedenbanden ligt dat wat anders vanuit het verleden.
- Heeft geen enkele behoefte het aantal banden en relaties snel te laten groeien en kijkt naar het economisch belang. In sommige landen is betrokkenheid van de overheid essentieel.
- Herinnert aan de afgewezen motie die wilde voorkomen dat het college een band met Yantai aan zou gaan. Het college concludeert hieruit ruimte om op een goed moment die band aan te gaan wanneer het proces van de RUG gevorderd genoeg is en erom vraagt.
- Is wel van plan het aangaan van een relatie met Yantai vooraf aan de raad mee te delen en een opvatting te vragen, maar ter kennisgeving en niet ter discussie.
- Neemt kennis van de opvatting van sommige fracties over het betrekken van de raad bij het al dan niet aangaan van een relatie met Yantai en stelt voor daar later op terug te komen.
- Denkt dat in contacten waar het speelt bekend is hoe Groningen denkt over mensenrechten en stelt het op gepaste momenten aan de orde, maar niet continu.
- Wijst erop dat bedrijven substantieel bijdragen aan uitwisselingsreizen.
- Stuurt voor de raadsvergadering een brief met conclusies van het college over dit debat.

Wethouder Van Keulen:

- Meldt dat dit collegejaar nog delen van de gemeentelijke site gericht op internationale studenten in het Engels vertaald zullen zijn.
- Koppelt terug aan het welkomstcentrum dat het onderling linken met kennisinstellingen beter kan.
- Legt uit dat het welkomstcentrum zich bewust en met raadsinstemming richt op expats en kenniswerkers, omdat er voor internationale studenten al een aanbod was via de kennisinstellingen.
- Stelt de stedenbanden nu niet ter discussie. Er is gekozen voor voortzetting, ook omdat de maatschappelijke pijlers nadrukkelijk bediend worden.
- Legt nadrukkelijk de focus op de economische component.
- Bouwde het afgelopen jaar een warme band op met Hamburg. Er lopen allerlei projecten, waar niet alleen kenniswerkers van profiteren. Hamburg wil de letter of intent verlengen.
- Neemt de suggesties voor verbreding van indicatoren voor internationalisering mee. Allerlei soorten bedrijven doen mee aan activiteiten en uitwisseling.
- Ziet de laatste tijd veel reshoring, zoals IBM. Er is zelfs interesse van een Indiaas callcenter om zich hier te vestigen. Dit versterkt het belang van internationale profilering.
- Kiest bewust niet voor een focus op techniek en ICT zoals andere steden doen. De harde infrastructuur is in heel Nederland goed op orde. Groningen onderscheidt zich door leefklimaat. Marketing Groningen werkt deze profilering verder uit. De toon zal per land verschillen.
- Vindt het verstandig in het stuk een link te leggen met het vliegveld, in de praktijk gebeurt dat al.

- Vraagt na hoe het zit met een Europese vlag aan de Martinitoren op de Dag van Europa.
- Legt uit dat het weinig zin heeft ongericht Groningen te promoten. Groningen is aanwezig op internationale beurzen en bij interesse volgen vervolgacties. Het netwerk aan contacten met verschillende steden vergemakkelijkt promotie en acquisitie.

Het raadsvoorstel wordt op verzoek van de SP als discussiestuk geagendeerd voor de raad van 31 mei 2017.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 15.20 uur.